

บทที่ 5

ผลการวิจัย: การสื่อสารของสื่อบุคคลท้องถิ่น (กลุ่มผู้ส่งสารที่ไม่เป็นทางการ)

จากการศึกษาเรื่อง การสื่อสารภาคประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่เขตเศรษฐกิจเสรีอาเซียน ในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้ในการศึกษาการสื่อสารภาคประชาชนนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มการศึกษาเป็นกลุ่มของผู้ส่งสารและกลุ่มผู้รับสาร โดยในกลุ่มของผู้ส่งสารผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มผู้ส่งสารของการสื่อสารภาคประชาชนโดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกจากสื่อชุมชนอันเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และคุณสมบัติของสื่อที่ให้ความรู้และถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และเป็นสื่อที่มีลักษณะสาธารณะ คือเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารจำนวนมากได้ ซึ่งได้แก่ สื่อบุคคลและวิทยุชุมชน และใช้หลักเกณฑ์ด้านพื้นที่ที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอแม่สาย อันได้แก่พื้นที่ที่เป็นจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนข้ามแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศพม่า การคัดเลือกตัวแทนของสื่อบุคคลและวิทยุชุมชน

ผู้วิจัยได้ทำเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-Depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูล ในกลุ่มของผู้ส่งสารภาคประชาชนทั้งสื่อบุคคลท้องถิ่นและวิทยุชุมชน และในกลุ่มของผู้รับสารคือประชาชนกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยพบผลการวิจัย ซึ่งผลการวิจัยในส่วนของกลุ่มผู้ส่งสารนั้น สามารถจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 กลุ่มผู้ส่งสารที่เป็นทางการ ส่วนที่ 2 กลุ่มผู้ส่งสารที่ไม่เป็นทางการ และ ส่วนที่ 3 กลุ่มผู้ส่งสารที่เป็นวิทยุชุมชน

ในบทที่ 5 นี้จะเป็นผลการวิจัยใน ส่วนที่ 2 กลุ่มผู้ส่งสารที่ไม่เป็นทางการ โดยผลการวิจัยที่ได้มีดังนี้

เป็นส่วนของข้อมูลกลุ่มผู้ส่งสารภาคประชาชน อันได้แก่ สื่อบุคคลท้องถิ่น (ผู้ส่งสารที่ไม่เป็นทางการ) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ

(1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อ บุคคลท้องถิ่นและวิทยุชุมชน (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับ สารในพื้นที่

โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ส่งสารภาคประชาชนที่เป็นสื่อบุคคลท้องถิ่นที่เป็นผู้ส่งสาร ที่ไม่เป็นทางการทั้งหมด 5 คน ดังนี้

กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน ได้แก่

1. นายสมศักดิ์ กนิษฐารมณ	ผู้ใหญ่บ้านบ้านแม่สาย
2. นายประชัน แสนธิเลิศ	ผู้ใหญ่บ้านบ้านเกาะทราย
3. นายสุเทพอุ่มนันทกาศ	ผู้ใหญ่บ้านบ้านสันผักฮี้
4. นายกองแก้ว ต๊ะพรมมา	ผู้ใหญ่บ้านบ้านป่าแดง
5. นายบันแก้ว กันทะใจ	ผู้ใหญ่บ้านบ้านปางห้า

ข.1 ผู้ใหญ่บ้านแม่สาย

ข้อมูลพื้นฐานของบ้านแม่สาย

บ้านแม่สาย หมู่ 1 ตั้งอยู่ในเขตตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดย เริ่มแรกนั้นตำบลเวียงพางคำเป็นตำบลแม่สายมาก่อน โดยมีบ้านแม่สายรวมอยู่ด้วย ชุมชนหมู่ที่ 1 บ้านแม่สายนั้น ได้รับการจัดตั้งในเขตตำบลเวียงพางคำ โดยได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายลักษณะ ปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 เมื่อ พ.ศ. 2526 แยกจากตำบลแม่สาย ดังนั้นบ้านแม่สายมีพื้นที่คาบ เกี่ยวอยู่ใน 2 ตำบล คือตำบลแม่สาย และตำบลเวียงพางคำ ปัจจุบันผู้นำหมู่บ้าน บ้านแม่สาย คือ นายสมศักดิ์ กนิษฐารมณ

บ้านแม่สายอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สายเป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดเชียงรายประมาณ 68 กิโลเมตร ที่ตั้งของหมู่บ้าน

<u>ด้านทิศเหนือ</u>	ติดกับ ประเทศพม่า
<u>ด้านทิศใต้</u>	ติดกับ เทศบาลตำบลแม่สาย
<u>ด้านทิศตะวันออก</u>	ติดกับ บ้านห้วยน้ำริน หมู่ที่ 7
<u>ด้านทิศตะวันตก</u>	ติดกับ บ้านดอยงาม หมู่ที่ 2

บ้านแม่สายประกอบด้วย 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนแม่สาย ชุมชนดอยเวา และชุมชนถ้ำผาจม มีจำนวนครัวเรือนประมาณ 580 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมดในชุมชนมีประมาณ 3,632 คน เป็นประชากรชาย 760 คน ประชากรหญิง 832 คน มีประชากรแฝงประมาณ 800 คน โดยประชากรแฝงนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวไทยใหญ่ ไทยลื้อ พม่า จีนฮ่อ เป็นต้น อาชีพของประชากรในชุมชน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย อาชีพอื่นๆ ได้แก่ รับจ้าง (แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่สาย/ผู้ใหญ่บ้านแม่สาย)

ในพื้นที่บ้านแม่สายนี้มีสถานที่สำคัญทางด้านเศรษฐกิจ อันได้แก่ ตลาดสินค้าสายลมจอย ตลาดสินค้าดอยเวา ตลาดนายบุญยืน โดยตลาดสินค้าสายลมจอยและตลาดสินค้าดอยเวานั้นจะเป็นตลาดขายสินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็ก ขนม ฯลฯ โดยสินค้าส่วนใหญ่จะนำเข้ามาขายจากประเทศจีน และส่วนหนึ่งเป็นสินค้าของไทย และสินค้าพม่า ส่วนตลาดนายบุญยืนนั้นเป็นตลาดสด ขายสินค้าประเภทสินค้าทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ ไข่ เนื้อสัตว์ เครื่องเทศ ซึ่งถือว่าตลาดนายบุญยืนนั้นเป็นตลาดสดที่ใหญ่ที่สุดบริเวณชายแดนไทย-พม่า ที่พ่อค้า-แม่ค้าทั้งชาวไทยและชาวพม่าจะเข้ามาขายสินค้า รวมถึงพ่อค้าแม่ค้าจากฝั่งพม่าจะเข้ามารับซื้อสินค้าและข้ามไปขายต่อยังฝั่งพม่า โดยตลาดนายบุญยืนจะเริ่มขายสินค้ากันตั้งแต่เช้าตรู่ประมาณตี 5 - 6 โมงเช้าโดยประมาณและ ปิดร้านหยุดขายสินค้า ประมาณ 5 โมงเย็น ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พ่อค้า-แม่ค้าจากทางฝั่งพม่าจะทยอยกลับ (ตามเวลาด่านศุลกากรเปิด เวลา 6.00 น. และปิดเวลา 18.00 น.)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านแม่สาย โดยเก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคลท้องถิ่น (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่

1. การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านแม่สาย

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านแม่สายในประเด็นการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ แหล่งที่มาของข้อมูล และเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่า

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านแม่สาย ได้แก่

1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ เช่น ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น ซึ่งผู้ใหญ่บ้านแม่สายเข้าร่วมประชุมโดยจะมีจุดหมายแจ้งวัน-เวลาให้เข้าร่วมประชุม ทั้งจากส่วนหน่วยงานราชการระดับจังหวัด และหน่วยงานราชการระดับอำเภอ รวมถึงหน่วยงานท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งในการประชุมจะมีการแจกเอกสารวาระการประชุมในประเด็นต่างๆ ซึ่งในวาระการประชุมหนึ่งอาจจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับอาเซียนด้วย

“...ก็มีประชุมทุกหน่วยงานอยู่ ทางพ่อหลวงเองก็ได้ไปประชุมหลายครั้ง...อย่างที่จังหวัดก็ไปประชุมเรื่องอาเซียน ช่วงก่อน(ประชุม)บ่อย 5 วันที่ 10วันที่ แต่ช่วงหลังๆมาก็ห่างๆไป แต่ก็ถือว่าช่วงนี้เขาคืบตัวกันเยอะนะ...”

2. การเปิดรับผ่านทางสื่อมวลชนต่างๆ อันได้แก่ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน

3. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่ทางมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และด้านศุลกากรแม่สาย ได้จัดอบรมขึ้น

“...เอกสารที่แจกก็มี เป็นข้อมูลเรื่องอาเซียน ให้มาเป็นซีท เป็นข้อมูลทั่วไป ให้มาทำความเข้าใจ แต่เดี๋ยวก็น่าจะมีมาก่อนเข้าอาเซียนนะ...”

1.2 ลักษณะ/ประเภทของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้านแม่สายได้รับจากการเข้าร่วมประชุมและการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ นั้น จะเป็นลักษณะของเอกสารแจกในที่ประชุม โดยเนื้อหาจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน เช่น ลักษณะของประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก เสาหลักด้านเศรษฐกิจ AEC และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ในพื้นที่อำเภอแม่สาย เช่น ประเด็นการส่งเสริมการเรียนด้านภาษาแก่บุตรหลาน และประเด็นการเตรียมตัวด้านการค้าขาย การท่องเที่ยว เป็นต้น

“...ในแม่สายก็มีการตื่นตัวอยู่ ว่าอีก 3 ปีข้างหน้า ปี 58 จะเข้าอาเซียน คำก็จะเน้นเรื่องภาษาและการค้าขาย การรองรับของชาวบ้านที่จะรองรับนักท่องเที่ยวของอาเซียน จะทำให้เขามาเที่ยวบ้านเรา ดึงดูดนักท่องเที่ยว อย่างภาษาพม่า ทางจังหวัดเขาก็สอนคำที่เอาไว้ต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง คำพูดทักทาย สวัสดิ์ สบายดีไหม...”

“...ข้อมูลที่เขาพูดกันก็เป็นข้อมูลแบบรวมๆ ข้อมูลเหมือนกัน อย่างทางศุลกากรเขาก็มาประชุมที่นั่น(จังหวัด) ทุกหน่วยงานก็มาประชุม อย่างของทางศุลกากรก็ให้ผู้นำหมู่บ้านเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อไปกระจายให้หมู่บ้าน ให้พ่อค้าแม่ค้าตื่นตัว...”

2. การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านแม่สาย

2.1 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านแม่สายในประเด็นการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้น พบว่า

ในการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในหมู่บ้านแม่สายนั้น เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับข้อมูลจากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ นั้น ทางผู้ใหญ่บ้านจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่

1. การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน
2. การประชุมหมู่บ้าน

ซึ่งวิธีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง 2 ช่องทางนั้น ผู้ใหญ่บ้านแม่สายจะใช้การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเป็นหลัก เนื่องจากคนในหมู่บ้านประกอบอาชีพค้าขาย โดยวิถีชีวิตประจำวันจะทำงาน ค้าขาย อยู่ที่ตลาดทั้ง 3 แห่งอันได้แก่ ตลาดดอยเวา ตลาดสายลมจอย และตลาดนายบุญยืน ตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงช่วงเย็น ดังนั้นการเข้าร่วมประชุมหมู่บ้านซึ่งโดยปกติจะนัดประชุมเดือนละ 1 ครั้งหรือแล้วแต่เรื่อง/ข้อมูลจากทางหน่วยงานราชการที่ต้องแจ้งแก่คนในชุมชน การนัดประชุมในแต่ละครั้งจึงต้องคำนึงถึงช่วงเวลาการนัดประชุมหมู่บ้าน และความสามารถในการเข้าร่วมประชุมของคนในหมู่บ้านด้วย ซึ่งในบางครั้งไม่สามารถจัดขึ้นได้บ่อย หรือจำนวนการเข้าร่วมประชุมของชาวบ้านอาจจะไม่ครบ ดังนั้นการใช้เสียงตามสายจึงเป็นวิธีการสื่อสารหลักของหมู่บ้านแม่สาย เพราะเสียงตามสายสามารถเข้าถึงคนในหมู่บ้านได้หมด เมื่อประกาศก็จะได้ยินทั่วถึงกัน

“...ประชุมหมู่บ้านก็มากันเยอะนะ ประมาณ 100 กว่าคน แต่ส่วนมากก็เน้นประชาสัมพันธืเสียงตามสาย เพราะได้หมด หัวถึงกว่า บางคนเขาค้าขายอยู่ยังไม่กลับบ้าน ก็จะได้ยินเสียงตามสายอยู่...”

2.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ดำเนินการเผยแพร่

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้วิธีการประกาศผ่านเสียงตามสายภายในหมู่บ้าน และพูดผ่านการประชุมหมู่บ้าน โดยจะเน้นในเรื่องการเรียนภาษาที่ 3 โดยการสนับสนุนบุคลากรในด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า เป็นต้น เรื่องอื่นๆ เช่น การค้าขาย การดูแลคุณภาพของสินค้า และการรักษาวัฒนธรรมหมู่บ้าน เป็นต้น

“... พ่อก็จะประกาศผ่านหอกระจายข่าว แล้วก็ประชุมหมู่บ้าน ก็เน้นให้เขาเรียนภาษา เพราะอีก3ปีข้างหน้าเราจะได้ใช้แน่นอน...”

“...อย่างค้าขาย ถ้าเป็นอาหารก็บอกให้อุ้รักษอาหารของเราให้ดี ประเภทสิ่งของค้าขายเราต้องดูคุณภาพให้ดีๆ เพื่อจะสู้กับหลายประเทศที่จะเอาสินค้าเข้ามาขายในบ้านเราได้ เวลาประชุมหมู่บ้านก็จะบอกเขาแบบนี้ เกี่ยวกับวัฒนธรรมหมู่บ้านก็ด้วย ให้รักษาขนบประเพณีวัฒนธรรมของเราที่เคยมีมา ให้รักษาให้ดี...”

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านแม่สาย

ในการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่บ้านแม่สายนั้น ทางผู้ใหญ่บ้านแม่สายยังไม่พบอุปสรรคในการดำเนินการ เนื่องจากยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนจากที่ได้รับมาจากหน่วยงานต่างๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่บ้านแม่สาย

4. การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียนในพื้นที่บ้านแม่สาย

จากการดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในบ้านแม่สายของผู้ใหญ่บ้านแม่สายนั้น พบว่า ประชาชนในพื้นที่บ้านแม่สายที่มีอาชีพค้าขายจะมีความตื่นตัว/สนใจในประเด็นนี้อยู่บ้าง โดยจะเป็นความสนใจในเรื่องของการค้าขายสินค้า มีการซักถามเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการค้าขายบ้าง เป็นต้น

“... ก็มีความถามนะว่าเข้าอาเซียนแล้วต้องทำอะไร...”

ข.2 ผู้ใหญ่บ้านเกาะทราย

ข้อมูลพื้นฐานของบ้านเกาะทราย

บ้านเกาะทราย หมู่ 7 ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นก่อสร้างเป็นหมู่บ้านในปีพุทธศักราช 2465 ปัจจุบันผู้นำหมู่บ้าน บ้านเกาะทราย คือ นายประชัน แสสนธิเลิศ

บ้านเกาะทรายอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สาย ประมาณ 2 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดเชียงรายประมาณ 64 กิโลเมตร โดยที่ตั้งของหมู่บ้านเกาะทราย

ด้านทิศเหนือ ติดกับ ประเทศพม่า

ด้านทิศใต้ ติดกับ บ้านเหมืองแดงปิยะพร หมู่ 13

ด้านทิศตะวันออก ติดกับ บ้านสันผักอี หมู่ 3

ด้านทิศตะวันตก ติดกับ บ้านเหมืองแดง หมู่ 1

บ้านเกาะทรายมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 35 ไร่ เป็นที่นา 10 ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย 8 ไร่ แหล่งน้ำ 7 ไร่ (ที่สาธารณประโยชน์ 2 ไร่) มีจำนวนครัวเรือนจำนวน 179 ครัวเรือน ประชากร 604 คน

เป็นประชากรชายจำนวน 307 คน ประชากรหญิง 295 คน และมีประชากรแฝงจำนวน 165 คนครัวเรือน มีประชากรแฝงจำประมาณ 597 คน โดยประชากรแฝงนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวไทยใหญ่ ไทยลื้อ พม่า จีนฮ่อ เป็นต้น อาชีพของประชากรในชุมชน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย (แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่สาย/ผู้ใหญ่บ้านเกาะทราย)

บ้านเกาะทรายเป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า อำเภอแม่สาย-ท่าซี้เหล็ก และอยู่ใกล้กับสะพานแห่งที่ 1 จึงทำให้บริเวณพื้นที่ของบ้านเกาะทรายในสวนที่อยู่ติดกับสะพานแห่งที่ 1 เป็นที่ตั้งของร้านค้าบริเวณชายแดนไทย-พม่า ที่ขายสินค้าหลากหลายโดยเฉพาะสินค้าของที่ระลึก ทั้งของไทยและพม่า อีกทั้งในพื้นที่บ้านเกาะทรายยังมีจุดผ่อนปรนชายแดนระหว่างประเทศไทย และประเทศพม่า หรือเรียกว่า “จุดผ่อนปรนบ้านเกาะทราย” ซึ่งใช้เป็นจุดข้ามแดนของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง ระยะห่างระหว่างฝั่งประเทศไทยและฝั่งพม่าที่จุดผ่อนปรนบ้านเกาะทรายนั้นห่างกันเพียงประมาณ 5-6 เมตร การข้ามจะข้ามโดยใช้เรือข้ามฟาก แต่ปัจจุบันจุดผ่อนปรนบ้านเกาะทรายนั้นจะไม่เปิดใช้สำหรับข้ามไป-มาระหว่างประชาชนแล้ว เนื่องจากอยู่ใกล้กับสะพานข้ามแห่งที่ 1 เพียง 200 เมตร ดังนั้นการข้ามแดนของประชาชนในพื้นที่ทั้งฝั่งประเทศไทย และฝั่งประเทศพม่าบริเวณใกล้เคียงกับสะพานแห่งที่ 1 รวมถึงนักท่องเที่ยว จึงไปใช้สะพานแห่งที่ 1 ทั้งหมดยกเว้นในกรณีพิเศษที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เช่น เจ็บป่วยและจะเข้ามารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลฝั่งประเทศไทย ก็จะมีการติดต่อขอข้ามแดนผ่านจุดผ่อนปรนบ้านเกาะทรายระหว่างผู้ใหญ่บ้านของฝั่งไทยและพม่าเป็นกรณีๆไป

“...จุดผ่อนปรนบ้านเกาะทราย มีอยู่ 1 จุด ไม่มีการค้าขาย แต่ก่อนเปิดได้แต่เดี๋ยวนี้พม่าไม่เปิด เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เดี่ยวนี้จะผ่านได้ต้องเป็นผู้เจ็บป่วย จุดผ่อนปรนนี้จะผ่านได้เฉพาะผู้เจ็บป่วย เขาเรียกว่าจุดผ่อนปรนท่าเรือท่ากลางบ้านเกาะทราย คือชอกันระหว่างพ่อหลวง ถ้าข้ามของจะไม่มี เพราะใกล้ด้านศุลกากรประมาณ 200 เมตรเลยไม่ให้มีจุดผ่อนปรน หยุดใช้(จุดผ่อนปรน)มาปีกว่า เป็นนโยบายของพม่า ทางเราให้ข้ามแต่พม่าไม่ให้ข้าม แต่ไกลออกไปหน่อยจะมีบ้านป่าคุดำบลศรีเมืองชุมจะมี ตม. ศุลกากร ทหาร ไปเฝ้า ที่ให้ข้าม...”

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่วัยเกษียณ โดยเก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคลท้องถิ่น (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่

1. การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่วัยเกษียณในประเด็นการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ แหล่งที่มาของข้อมูล และเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่า

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่วัยเกษียณ ได้แก่

1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ โดยหน่วยงานที่จัดประชุม เช่น จังหวัดเชียงราย ที่ว่าการอำเภอแม่สาย เทศบาลตำบลแม่สาย เป็นต้น ซึ่งผู้ใหญ่วัยเกษียณเข้าร่วมประชุมโดยจะมีจุดหมายแจ้งวัน-เวลาให้เข้าร่วมประชุม ทั้งจากส่วนหน่วยงานราชการระดับจังหวัด และหน่วยงานราชการระดับอำเภอ รวมถึงหน่วยงานท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งในการประชุมจะมีการแจกเอกสารวาระการประชุมในประเด็นต่างๆ ซึ่งในวาระการประชุมหนึ่งอาจจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับอาเซียนด้วย
2. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการ โดยทางเทศบาลตำบลแม่สายจะเป็นหน่วยงานที่นำผู้นำหมู่บ้าน/ผู้นำชุมชนไปอบรม เช่น การฝึกอบรมด้านภาษา เป็นต้น

“...มีโดยมากเป็นพวกเทศบาลรับช่วงจะมีการฝึกอบรมด้านภาษาและวัฒนธรรม โดยมากเทศบาลจะนำไปอบรม โดยอบรมผู้นำก่อนและผู้นำจะต้องมาปฏิบัติที่บ้าน แรกๆ ให้ความสนใจในชุมชนเราก่อน และไปถึงคนต่างด้าว หมู่บ้านนี้จะมีคนงานต่างด้าวที่มาเช่าอยู่มีเป็นพันนะ...”

“...ไปอบรมเรื่อง MOU เรื่องข้อตกลงหลายครั้งเป็นสิบๆ ครั้ง ทางจังหวัด แลกเปลี่ยนกัน แต่เดี๋ยวนี้อาจจะไปประชุมทางฝั่งพม่า แต่จะต้องไปประชุมฝั่งพม่าแล้ว เพราะนโยบายของนายกจะให้มีการแลกเปลี่ยนในระดับท้องถิ่น...”

1.2 ลักษณะ/ประเภทของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายได้รับจากการเข้าร่วมประชุมและการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่างๆ นั้น จะเป็นลักษณะของเอกสารแจกในที่ประชุม โดยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น ข้อมูลเบื้องต้นของประชาคมอาเซียน 3 เสาหลัก ด้านเศรษฐกิจ AEC ข้อตกลงการค้า-การลงทุนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ในพื้นที่อำเภอแม่สาย เช่น ประเด็นการส่งเสริมการเรียนด้านภาษาแก่บุตรหลาน และประเด็นการเตรียมตัวด้านการค้าขาย เป็นต้น

“...ข้อมูลทั่วไป โดยให้เตรียมตัวกันไว้ ด้านภาษาจะบอกลูกหลานที่เรียนหนังสือถ้าเข้าอาเซียนเราจะไม่ทันเขา ภาษาต้องพัฒนาเดี๋ยวนี้พื้นที่เราก็นั่น...”

2. การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ ผู้ใหญ่บ้านเกาะทราย

2.1 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายในประเด็นการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้น พบว่า

ในการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในหมู่บ้านเกาะทรายนั้น เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับข้อมูลจากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ นั้น ทางผู้ใหญ่บ้านจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่

1. การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน
2. การประชุมหมู่บ้าน

จากวิธีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง 2 ช่องทางนั้น ผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายจะใช้การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้านเป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่บ้านเกาะทรายมีขนาดไม่ใหญ่มาก ซึ่งการประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ที่ตั้งอยู่ในอาคารศูนย์เอนกประสงค์บ้านเกาะทรายนั้น สามารถกระจายเสียงได้ยินทั่วถึงทั้งหมู่บ้าน อีกทั้งประชาชนในพื้นที่บ้านเกาะทรายประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งในช่วงเวลาเช้าจนถึงช่วงเวลาเย็นจะอยู่ที่ร้านค้า ซึ่งสามารถรับข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงตามสายได้ ในส่วนของการประชุมหมู่บ้านนั้น ผู้ใหญ่บ้านจะจัดให้มีการประชุมหมู่บ้านประมาณเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งจะเป็นการประชุมรวมทั้งหมู่บ้านและประชุมกรรมการหมู่บ้านด้วย

“...ข่าวสารข้อมูลจากหน่วยงานรัฐจะแจ้งเรื่องปกติแจ้งเสียงตามสายก่อน และนำเข้าประชุมประชาคม เช่นจะประชุมเมื่อวานจะประกาศข่าวราชการแจ้งให้ทราบก่อน ชาวทั่วไปนำไปแจ้งที่ประชุม ชาวสำคัญจะประกาศก่อน เช่นเรื่องการป้องกันยาเสพติดเมื่อวานประกาศไปและเข้ามาประชุมวันนี้...”

“...เปิดหอกกระจายข่าวก็โหมงไม่มีเวลาแน่นอน พอมีข่าวราชการก็จะไปประกาศสัปดาห์หนึ่ง 2-3 ครั้งผ่านศูนย์กระจายข่าว ที่บ้านเกาะทรายจะมีศูนย์เอนกประสงค์บ้านเกาะทราย ข่าวส่วนใหญ่เป็นข่าวราชการ เช่นไปประชุมประจำเดือนก็แจ้งมาจากอำเภอ แจ้งมาจากเทศบาลมา ก็จะมาแจ้ง อำเภอมีการประชุมทุกเดือน แต่เทศบาลจะมีประชุม 2 เดือนครั้ง...”

2.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ดำเนินการเผยแพร่

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการประกาศผ่านเสียงตามสายภายในหมู่บ้าน และพูดผ่านการประชุมหมู่บ้านนั้น จะมีในส่วนของข้อมูลที่ได้จากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเน้นข้อมูลในเรื่องของการสนับสนุนด้านภาษาแก่บุตรหลาน และข้อมูลเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของผู้ใหญ่บ้านที่เรียนรู้อาเซียน นำมาบอกเล่าให้แก่ประชาชนในพื้นที่บ้านเกาะทราย

“...ก็ข้อมูลทั่วไป โดยให้เตรียมตัวกันไว้ด้านภาษา จะบอกลูกหลานที่เรียนหนังสือ ถ้าเข้าอาเซียนจะไม่ทันเขาอย่างเราไม่เหมือนพม่าเขาพูดอังกฤษได้ ถ้าเด็กเราสื่อสารได้ก็เป็นโอกาสของเขาเนาะ

“...แนวทางข้อมูลข่าวสารที่จะถึงประชาชนในระดับชุมชนนอกจากเอกสารที่ทางราชการส่งให้ก็มีประสบการณ์ที่เราเรียนรู้ตั้งแต่ดั้งเดิมสมัยปู่ย่าตายายเราต้องมาอธิบายให้ฟัง บ้านผมมีหลายเผ่า เาภูมิปัญญาเดิม เราสัมผัสโดยตรง ถ้าเราไม่สัมผัสโดยตรงงานมันไปไม่ได้ ถ้าเราเอาทางอ้อมตลอดมันไม่ได้เอาเอกสารมาอ่านให้ เขาก็แค่ฟังปฏิบัติไม่ได้...”

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอาเซียนของผู้ใหญ่บ้าน เกาะทราย

ในการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่ประชาชนในพื้นที่บ้านเกาะทรายนั้น ทางผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายเห็นว่า มีในส่วนของข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนจากที่ได้รับมาจากหน่วยงานต่างๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่บ้านแม่สายนั้น จะเป็นการแจ้งข่าวสารทั่วไป ซึ่งไม่ได้มีการกล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ รายละเอียดสำหรับคนในชุมชนสำหรับการทำความเข้าใจเรื่องอาเซียนหรือนำไปปฏิบัตินั้นน้อยมาก

“...ชาวบ้านรู้แค่นั้น แต่ไม่รู้เขาจะทำอะไรกัน เขาให้ผมมาประสาน เขาบอกแค่ต้องหัดเรื่องภาษา หัดเรื่องค้าขาย รายละเอียดต่างๆ วัตถุประสงค์ไม่มี ปัญหาเวลาราชการพูดอะไรก็เหมือนพูดลอยๆ ไม่ปฏิบัติจริง...อย่างเราจะเป็นอาเซียนเราจะเป็นอะไรประชาชนเราไม่รู้เรื่องมันไม่ได้ รัฐรู้เรื่องอย่างเดียวไม่ได้ ต้องเริ่มที่ชุมชนก่อน...”

4. การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียนในพื้นที่บ้านเกาะ ทราย

จากการดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในบ้านเกาะทรายของผู้ใหญ่บ้านเกาะทรายนั้น พบว่า ประชาชนในบ้านเกาะทรายมีการปรับตัวในเรื่องของภาษา โดยมีการเรียนภาษา หัดใช้ภาษาพม่าในการสื่อสารระหว่างกันกับพ่อค้าแม่ค้าชาวไทยและชาวพม่า

“...มี เดี่ยวนี้เริ่มเรียนภาษา เขาสัมผัสได้พวกนี้เขาค้าขายคือสัมผัสโดยตรง ตอนนี้อแลกเปลี่ยนภาษากันคือถ้าค้าขายกับจีนก็พูดจีน ค้าขายกับพม่าก็พูดพม่า ค้าขายกับลาวก็พูดลาว ท้องถิ่นก็พูดอีโก้ ไทเขิน ไทดำพวกรับจ้างโดยมากเป็นภาษาโดยตรงของ...”

ข.3 ผู้ใหญ่บ้านสันผักอี

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านสันผักอี หมู่3 ตำบลแม่สายมิตรภาพ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นก่อสร้างเป็นหมู่บ้านในปีพุทธศักราช 2475 ปัจจุบันผู้นำหมู่บ้าน บ้านสันผักอี คือนายสุเทพ อุ๋นนันกาศ

บ้านสันผักอีอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สาย เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร ที่ตั้งของหมู่บ้าน และอยู่ห่างจากจังหวัดเชียงราย ระยะทาง 62 กิโลเมตร โดยที่ตั้งของหมู่บ้าน

ด้านทิศเหนือ ติดกับ ลำน้ำแม่สาย สหภาพพม่า

ด้านทิศใต้ ติดกับ ตำบลศรีเมืองชุม

ด้านทิศตะวันออก ติดกับ หมู่บ้านสันสาย หมู่9

ด้านทิศตะวันตก ติดกับ บ้านเหมืองแดง หมู่ 1, บ้านเหมืองแดงปิยะพร หมู่13 และ บ้านป่ายางชุม หมู่ 6

บ้านสันผักอีมีเนื้อที่ประมาณ 1,300 ไร่ เป็นที่นาประมาณ 1,108 ไร่ เป็นที่อยู่อาศัยประมาณ 200 ไร่ และเป็นแหล่งน้ำ หนองสาธารณะประมาณ 35 ไร่ มีจำนวนครัวเรือนประมาณ 516 ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมดในชุมชนมีประมาณ 1,270 คน เป็นประชากรชาย 596 คน ประชากรหญิง 674 คน อาชีพของประชากรในชุมชน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างโดยอาชีพรับจ้างจะเป็นอาชีพรับจ้างในสถานประกอบการ เช่น พนักงานขาย ก่อสร้าง อาชีพอื่นๆ ได้แก่ เกษตรกร และทำนา ส่วนใหญ่ทำงานในพื้นที่ และอีกส่วนหนึ่งข้ามไปทำงานทางฝั่งพม่า เช่น งานรับจ้าง พนักงานโรงแรม เป็นต้น (แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่สาย/ผู้ใหญ่บ้านสันผักอี)

บ้านสันผักอีหมู่บ้านที่อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า ในส่วนของอำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก และอยู่ติดกับสะพานข้ามไทย-พม่าแห่งที่ 2 ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นเส้นทางสำคัญที่ใช้ในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (ขนส่งทางบก) ทั้งการส่งออกออกไปยังประเทศพม่าและการขนส่งสินค้านำเข้ามายังประเทศไทย ซึ่งเป็นสินค้าจากทั้งประเทศพม่าและประเทศจีน โดยสินค้าที่จะผ่านด่านศุลกากรและขนส่งข้ามสะพานข้ามไทย-พม่าแห่งนี้จะเป็นสินค้านักและสินค้าที่มีปริมาณมาก ซึ่งจะขนส่งโดยรถบรรทุกขนาดใหญ่ ทั้งสินค้าสำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้าง เช่น ปูน หิน ดิน น้ำมัน หรือสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ข้าว เป็นต้น และยังเป็นที่ตั้งของสำนักงานด่านศุลกากรแม่สายแห่งใหม่ด้วย

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่วัยบ้านสันผักอี โดยเก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคลท้องถิ่น (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่

1. การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของผู้ใหญ่วัยบ้านสันผักอี

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่วัยบ้านสันผักอีในประเด็นการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ แหล่งที่มาของข้อมูล และเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่า

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่วัยบ้านสันผักอี ได้แก่

1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ เช่น ที่ว่าการอำเภอ เทศบาลแม่สาย มิตรภาพ เป็นต้น ทั้งในส่วนของหน่วยงานราชการระดับจังหวัด และส่วนราชการระดับอำเภอ จะเป็นการประชุมประจำเดือน หรือประจำสัปดาห์ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการ

นั้นๆ จะจัดประชุม โดยผู้ใหญ่วบ้านจะเข้าไปรับเรื่อง ประเด็นสำคัญต่างๆ เพื่อนำมาปฏิบัติ และกระจายข้อมูลต่อให้แก่คนในชุมชน โดยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนนั้นจะเป็น ข้อมูลในด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) การเตรียมตัวของคนในชุมชน ด้าน การศึกษา ด้านการเกษตร เป็นต้น

2. จากการเปิดรับผ่านสื่อมวลชนต่างๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และจากประสบการณ์ การดูแลพื้นที่หมู่บ้าน

1.2 ลักษณะ/ประเภทของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ผู้ใหญ่วบ้านสันตึกฮี ที่ได้รับการเข้าร่วม ประชุมและการเข้าร่วมอบรมสัมมนา กับหน่วยงานต่างๆนั้น จะเป็นลักษณะของเอกสารแจกในที่ ประชุม โดยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน เช่น การเตรียมความพร้อมด้านภาษาแก่ บุตรหลาน การทำเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

“...ประชุมจะเป็นเกี่ยวกับแผนในช่วงนี้ จะเปิดอาเซียน AEC เราจะทำยังไง เกี่ยวกับให้ การศึกษาบุตรหลาน เตรียมเกี่ยวกับภาษา...”

“...ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเกษตร ก็จะเน้นเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ ก็จะได้ไปแข่งกับ ประเทศอื่นเขาได้ เพราะตอนนี้ของเราต้นทุนมันสูง ใช้เคมีกันเยอะ ให้มาเน้นที่คุณภาพ ปรับ รูปแบบการปลูก รูปแบบการผลิตของเรา...”

2. การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ ผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้

2.1 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้ ในประเด็นการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้น พบว่า

ในการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในหมู่บ้านสันผักฮี้ นั้น เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับข้อมูลจากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ นั้น ทางผู้ใหญ่บ้านจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่

1. การประชุมหมู่บ้าน
2. การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน
3. บอร์ดประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน

จากวิธีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง 3 ช่องทางนั้น ผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้จะใช้รูปแบบของการประชุมหมู่บ้านเป็นหลัก โดยจะเป็นการประชุมเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารจากทางหน่วยงานราชการแก่คนในชุมชน โดยการประชุมหมู่บ้านโดยเฉลี่ยจะมีอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และหากไม่มีการประชุมหมู่บ้าน แต่มีข่าวสารทั่วไปที่ต้องแจ้งแก่คนในหมู่บ้านก็จะใช้การประกาศเสียงตามสาย

“...เวลาที่มีประชุมหมู่บ้าน ก็บอก(ข้อมูลข่าวสาร)ชาวบ้าน ถ้าไม่มีการประชุม เราก็จะใช้เสียงตามสาย พวกสิ่งพิมพ์ อย่างหนังสือพิมพ์เราก็เอาไปไว้ที่วัด เพราะชาวบ้านเวลาว่างจะไปอยู่ที่วัด ไปอ่านที่วัดเอาไปวางไว้ที่ศาลาหน้าวัด ชาวบ้านได้ไปอ่าน ผมก็ไปทุกวัน ข่าวสารของทางราชการส่วนใหญ่ผมจะไว้ที่บอร์ด บางครั้งก็จะเอาประกาศเป็นเสียงตามสายไปเลย เพราะ(ชาวบ้าน)บางคนถ้าเอาไว้ที่บอร์ด บางคนเค้าก็ไม่ไปอ่าน ถ้าเราประกาศเสียงตามสายก็จะได้ยินทั่วกันหมดเลย ได้ทั่วทั้งหมู่บ้าน...”

2.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ดำเนินการเผยแพร่

ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนนั้น ผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้จะใช้วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามรูปแบบการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายในหมู่บ้านตามปกติ คือภายหลังจากการเข้าร่วมประชุมที่หน่วยงานราชการต่างๆ หากมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียน ที่เป็นเอกสารประกอบการประชุม ก็จะแจ้งในการประชุมหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการอ่านตามเอกสารและพูดอธิบายตามความเข้าใจของผู้ใหญ่บ้านประกอบด้วย ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนที่ทางผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้ดำเนินการนั้นได้แก่ ข้อมูลในเรื่องของการสนับสนุนด้านภาษาแก่นุตรหลาน การทำเกษตรอินทรีย์

“...มีเอกสาร ก็อ่านตามนี้เลย แล้วก็ตามที่เราเข้าใจ เราก็บอกเขาไปด้วย...ส่วนใหญ่ก็จะไปรับเรื่องมาแจ้งให้คนในหมู่บ้าน เนื้อหาก็คือพวกภัยธรรมชาติ งบประมาณ สินค้าOTOP จำนำข้าว อย่างนี้ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็เอาไปประชุมหมู่บ้าน ให้ชาวบ้านรู้ต่อ ...เรื่องการศึกษาบุตรหลาน เตรียมเกี่ยวกับภาษา การทำเกษตรอินทรีย์ ...”

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้

ในการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่บ้านสันผักฮี้ นั้น ทางผู้ใหญ่บ้านสันผักฮี้ยังไม่พบอุปสรรคในการดำเนินการ เนื่องจากยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนจากที่ได้รับมาจากหน่วยงานต่างๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่บ้านสันผักฮี้

4. การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียนในพื้นที่บ้านสันผักอี

จากการดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในบ้านสันผักอีของผู้ใหญ่บ้านสันผักอีนั้น พบว่า ประชาชนในบ้านสันผักอีแม้ว่าจะไม่มีการตื่นตัวในเรื่องประชาคมอาเซียนในด้านของการประกอบอาชีพหรือการดำเนินวิถีชีวิตมากนัก แต่ก็มีกิจกรรมหรือร้านปรับตัวในเรื่องของภาษา โดยมีการส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนภาษาที่ 3 เพิ่มเติม เช่น ภาษาจีน เป็นต้น

“...ชาวบ้านส่วนมากยังไม่พูดนะ ยังไม่มีมาถาม แต่เขารู้ รู้จากสื่อโซเชียลมีเดีย แต่ถ้ามาถามนี่ เขาไม่มา...ที่มาก็คือร้านที่เรียนภาษาที่ 3 ก็ได้ 4-5 ปีแล้ว ส่วนมากจะเกี่ยวกับภาษาจีน อันนี้มานานแล้ว ภาษาจีนมีมาก่อน ภาษาพม่าก็มีตามมา ตอนที่โรงเรียนก็จ้างครูมาสอนภาษาจีนโดยตรง แล้วตอนนี้ก็มีเปิดโรงเรียนภาษาจีน อย่างที่มูลนิธิ (มูลนิธิกวางเม้ง) เขาก็เปิดสอนภาษาจีนโดยเฉพาะเลย...”

ข.4 ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

บ้านป่าแดง หมู่ที่ 5 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นก่อสร้างเป็นหมู่บ้านในปีพุทธศักราช 2469 ปัจจุบันผู้นำหมู่บ้านบ้านป่าแดง และตำแหน่งกำนันตำบลเกาะช้าง คือ นายกองแก้ว ต๊ะพรมมา

บ้านป่าแดงอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สาย ไปทางทิศตะวันออกระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงรายรวมระยะทางประมาณ 70 กิโลเมตร

<u>ด้านทิศเหนือ</u>	ติดกับ ประเทศพม่า
<u>ด้านทิศใต้</u>	ติดกับ บ้านสันหลวง หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะช้าง
<u>ด้านทิศตะวันออก</u>	ติดกับ บ้านศรีชัยภูมิ หมู่ที่ 10 ตำบลเกาะช้าง
<u>ด้านทิศตะวันตก</u>	ติดกับ บ้านป่าแดงหลวง หมู่ที่ 11 ตำบลเกาะช้าง

บ้านป่าแดงมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 1,240 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำการเกษตร เช่น ทำนา จำนวน 800 ไร่ ทำสวน จำนวน 160 ไร่ ที่อยู่อาศัย จำนวน 240 ไร่

มีจำนวนครัวเรือนประมาณ 551 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งหมด 991 คน เป็น ประชากรชาย จำนวน 494 คน ประชากรหญิง 497 คน อาชีพของประชากรในชุมชน โดยส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน (แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอแม่สาย/ผู้ใหญ่บ้านป่าแดง)

ในพื้นที่ของบ้านป่าแดงนั้นเป็นหมู่บ้านหนึ่งที่มีจุดผ่อนปรนในการข้ามแดนระหว่าง ประเทศไทยและประเทศพม่า หรือเรียกว่าจุดผ่อนปรนบ้านปางห้า โดยจุดผ่อนปรนในการข้ามแดนนี้ จะใช้วิธีการข้ามโดยใช้เรือเป็นพาหนะ ซึ่งจะมีด่านตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ที่ตั้งอยู่ที่เฉพาะฝั่งประเทศไทยเท่านั้น ร่วมกับทหาร ที่จะทำการตรวจ และลงบันทึกการเข้า-ออกของทั้งคนไทย และคนพม่า จุดผ่อนปรนนี้จะเปิดทำการในทุกวันเวลา 6.00-18.00 น. จุดผ่อนปรนนี้จะเป็จุดที่ใช้สำหรับข้ามไป-มา ของชาวบ้านทั้งฝั่งไทยและฝั่งพม่า ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับจุดผ่อนปรน เพื่อใช้สำหรับการเดินทางข้ามมาทำงาน ข้ามมาเพื่อซื้อสินค้าในตลาดภายในหมู่บ้าน เดินทางข้ามมาศึกษายังโรงเรียนฝั่งไทย เป็นต้น แต่การข้ามที่จุดผ่อนปรนนี้จะใช้ข้ามเพื่อเดินทางไปในบริเวณใกล้ๆ เช่น บริเวณหมู่บ้านป่าแดงและหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งหากจะเดินทางไปไกลไปไกลกว่าพื้นที่นี้ จะต้องไปข้ามที่สะพานใหญ่ หรือสะพานแม่สาย-ท่าซี้เหล็ก

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง โดยเก็บข้อมูลใน 4 ประเด็น คือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคล

ท้องถิ่น (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่

1. การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของผู้ใหญ่บ้าน (กำนัน)บ้านป่าแดง

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ในประเด็นการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ แหล่งที่มาของข้อมูล และเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่า

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ได้แก่

การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น ที่ว่าการอำเภอแม่สาย หน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง ที่ผู้ใหญ่(กำนัน)บ้านป่าแดงจะไปเข้าร่วมประชุม โดยจะมีจดหมายแจ้งประเด็นหัวข้อการประชุม และแจ้งให้เข้าร่วมประชุม ซึ่งในการประชมนั้นก็จะมีเอกสารประเด็นหัวข้อการประชุมต่างๆ ซึ่งในประเด็นหัวข้อการประชุมต่างๆนั้นก็จะมีประเด็นเรื่องของประชาคมอาเซียนแทรกอยู่ด้วย

1.2 ลักษณะ/ประเภทของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ได้รับจากการเข้าร่วมประชุมและการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่างๆนั้น จะเป็นลักษณะของเอกสารแจกในที่ประชุม โดยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน เช่น การเรียนรู้ด้านภาษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการเกษตร โดยเฉพาะในส่วนของข่าวที่เป็นสินค้าเกษตร

หลักของพื้นที่บ้านป่าแดง เป็นต้น โดยจะเป็นข้อมูลสำหรับกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านให้มาแจ้งแก่ประชาชนในชุมชน

“...ที่หน่วยงานต่างๆแจ้งมา ว่ามีอะไรบ้าง ก็มาแจกแจงให้ชาวบ้าน...เขาก็จะมีเอกสารมาให้ด้วย บางครั้งก็จะส่งเป็นเอกสารมาให้ ส่งมาเรื่อยๆ บางครั้งมาประมาณ 10-20 หัวข้อ ให้มาประชุม หลังจากนั้นหน่วยงานอื่นก็จะส่งมา หากเป็นเรื่องเหตุด่วนเหตุเร็ว ที่จะให้ชาวบ้านรู้ก็จะส่งมาทางจดหมาย ส่งหนังสือมาที่บ้านกำนัน ของ 13 หมู่บ้าน กำนันก็จะให้ผู้ช่วยสารวัตรให้ช่วยเอาไปแจกให้กับผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านทราบก็ประกาศเสียงตามสาย ให้ชาวบ้านรับทราบ...”

“...ตอนนี้ก็มีการรณรงค์เรื่องที่ว่า “พ.ศ.2558 จะเข้าอาเซียน 10 ประเทศจะมารวมกัน บ้านเราจะรณรงค์กันเรื่องการเรียนรู้ด้านภาษา วัฒนธรรม แจ้งให้กับหมู่บ้านทุกๆ หมู่บ้าน ได้รับทราบว่าเป็นปี58 จะมีอาเซียนนะ มี AEC นะ หมู่เราควรจะได้รับรู้รับทราบอะไรต่างๆบ้าง เช่นอะไรๆมันจะเปลี่ยนไป การเดินทางไปต่างประเทศ 10 ประเทศที่เป็นอาเซียน ก็ใช้บัตรประจำตัวอันเดียว ก็พอเข้าใจบ้างในเบื้องต้น...”

2. การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง

2.1 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ในประเด็นการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้น พบว่า

ในการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในหมู่บ้านป่าแดงนั้น เมื่อผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ นั้น ซึ่งในการไปประชุมในแต่ละครั้งนั้นก็ได้รับเรื่องหรือหัวข้อ/ประเด็นต่างๆ จากทางหน่วยงานราชการที่จะต้องนำมาแจ้งต่อให้แก่คนในหมู่บ้าน ทางผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)จะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่

1. การประชุมหมู่บ้าน
2. เสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน
3. บอร์ดประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน

สำหรับวิธีการเผยแพร่ข้อมูล/การประชุมสัมพันธให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง 3 ช่องทางนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง จะใช้วิธีการประชุมหมู่บ้านเป็นหลักในการให้ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากสามารถให้รายละเอียดข้อมูลข่าวสารได้มากกว่า ส่วนช่องทางอื่นๆ ที่ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ใช้ เช่นการประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าว จะใช้ประกาศเมื่อมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องด่วน ส่วนบอร์ดประชาสัมพันธ์หมู่บ้านจะเป็นที่ไว้สำหรับติดป้ายประกาศหรือข้อมูลที่ได้ประกาศผ่านเสียงตามสายแล้ว

ส่วนความถี่ในการประกาศแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ชาวบ้านนั้น จะขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและปริมาณของประเด็นข้อมูลที่ทางหน่วยงานต่างๆ ส่งเข้ามาเพื่อให้ทางผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดงแจ้งแก่ชุมชน เช่น หากมีเหตุด่วนหรือประเด็นสำคัญๆ ในช่วงเวลานั้นข้อมูลที่จะส่งมายังผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดงที่เกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ ก็จะมีจำนวนมาก ซึ่งทางผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดงก็ต้องรีบแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่ชาวบ้านในเวลานั้น และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่ชาวบ้านบ่อยกว่าในช่วงเวลาที่สถานการณ์ปกติ

“..โดยมากจะประชุมแจ้ง ประชุมหมู่บ้านอย่างไร้ประชุมที่อำเภอมา บางทีก็อาจเลือกวันอาทิตย์ วันเสาร์แล้วแต่เหมาะสมมาประชุมหมู่บ้าน แจ้งเรื่องอาเซียนด้วย เรื่องยาเสพติดด้วย เรื่องข้อราชการที่ได้รับมา...บางวันก็เข้าเย็น บางวันก็ไม่มีอะไร บางทีก็ 2-3 วันครั้ง อาทิตย์หนึ่งก็ประมาณ 3-4-5 ครั้งนะ แล้วแต่มันเป็นข้อมูลอะไรมาให้แจ้ง บางทีที่เป็นข้อมูลของในหมู่บ้านเองก็แจ้งนะ...”

2.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ดำเนินการเผยแพร่

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดง ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการพูดผ่านการประชุมหมู่บ้านและวิธีการประกาศผ่านเสียงตามสายภายในหมู่บ้านนั้น จะมีในส่วนของข้อมูลที่ได้จากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเน้นข้อมูลในเรื่องของการทำการเกษตร การค้าขาย และด้านภาษา เป็นต้น

“...ก็บอกให้เราเตรียมตัวเกี่ยวกับเรื่องข้าว ภาษา หากมีลูกมีหลานก็ให้เรียนภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ต่างๆนาๆ อย่างด้านการเกษตรก็เน้นไปทางพันธุ์ข้าว พืชพันธุ์ให้ปลอดจากสารเคมี ปลอดภัย ให้ความรู้ว่าบางทีเขามากิน พวกเราเป็นครัว เขาจะมาเที่ยวมากินข้าวบ้านเรา เราก็ต้องทำข้าวดีๆให้เขา ต้องต้อนรับขับสู้ดีๆ เรื่องทำอาหารขายให้เขาก็ต้องทำของดีๆขาย...”

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอาเซียนของผู้ใหญ่บ้าน (กำนัน)บ้านป่าแดง

ในการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่บ้านป่าแดงนั้น ทางผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดงเห็นว่า มีในส่วนของข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนจากที่ได้รับมาจากหน่วยงานต่างๆให้แก่ประชาชนในพื้นที่บ้านป่าแดงนั้น มีไม่เยอะมาก ซึ่งข้อมูลจะเป็นการแจ้งข่าวสารทั่วๆไป มาในรูปแบบประเด็นเป็นข้อๆ ซึ่งไม่ได้มีการกล่าวถึงรายละเอียดต่างๆ รายละเอียดสำหรับคนในพื้นที่ชุมชนสำหรับการทำความเข้าใจเรื่องอาเซียนหรือนำไปปฏิบัติก็น้อยมาก

“...แต่ข้อมูลเรื่องอาเซียนก็ยังมีไม่เยอะเท่าไร...”

4. การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียนในพื้นที่บ้านป่าแดง

จากการดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในบ้านป่าแดงของผู้ใหญ่บ้าน(กำนัน)บ้านป่าแดงนั้น พบว่า ประชาชนในบ้านป่าแดงมีการตื่นตัวในเรื่องของภาษา โดยมีการสนับสนุนบุตรหลานในการเรียนภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า เป็นต้น และคนในบ้านป่าแดงเองก็มีการใช้ภาษาพม่าในการสื่อสารระหว่างกันของชาวไทยและชาวพม่าด้วย

“...เรื่องอาเซียนก็มีนะ เสียงตอบรับก็ดี เกี่ยวกับอาเซียนคนก็ตื่นตัวกัน เรื่องภาษาอย่างนี้นะ...”

ข.5 ผู้ใหญ่บ้านปางห้า

ข้อมูลพื้นฐานของบ้านปางห้า

บ้านปางห้า หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เริ่มต้นก่อสร้างเป็นหมู่บ้านในปีพุทธศักราช 2476 ปัจจุบันผู้นำหมู่บ้าน บ้านปางห้า คือ บันแก้ว กันทะใจ

บ้านปางห้าอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สายไปทางทิศตะวันออก ระยะทาง 13 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงราย รวมระยะทาง 77 กิโลเมตร โดยที่ตั้งของหมู่บ้านแม่สาย

ด้านทิศเหนือ ติดกับ ประเทศพม่า

ด้านทิศใต้ ติดกับ บ้านสันนา หมู่ 2 ตำบลเกาะช้าง

ด้านทิศตะวันออก ติดกับ ประเทศพม่า

ด้านทิศตะวันตก ติดกับ บ้านสันหลวงใต้ หมู่ 13 ตำบลเกาะช้าง

บ้านปางห้าเป็นที่ราบลุ่มมีลำน้ำสายไหลผ่านเหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ พื้นที่บ้านปางห้า มีจำนวนพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 4,809 ไร่ เป็นที่นา 500 ไร่ เป็นที่ทำไร่จำนวน 4,047 ไร่ มีที่อยู่อาศัยจำนวน 203 ไร่ เป็นแหล่งน้ำจำนวน 59 ไร่ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 204 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรรวม 780 คน เป็นประชากรชายจำนวน 387 คน เป็นประชากรหญิง 393 คน อาชีพของประชากรในชุมชน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ทำนา ทำไร่ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และอาชีพรับจ้าง (แหล่งที่มาของข้อมูล: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่สาย/ผู้ใหญ่บ้านปางห้า)

บ้านปางห้าเป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า โดยมีลำน้ำรวกกั้นเขตแดน และมีจุดผ่อนปรนชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศพม่า หรือเรียกว่า “จุดผ่อนปรนบ้านปางห้า” ซึ่งเป็นจุดข้ามแดนที่ใช้ข้ามไป-มาของประชาชนทั้งฝั่งไทยและฝั่งพม่าที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันจุดผ่อนปรนบ้านปางห้ายังเปิดให้ข้ามแดนอยู่ โดยส่วนใหญ่ประชาชนฝั่งพม่าจะข้ามมาเพื่อซื้อสินค้าอุปโภค-บริโภคที่ฝั่งไทย เช่น ข้าวสาร เนื้อสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้พื้นที่บ้านปางห้าและยังเป็นพื้นที่ที่เป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าว และแหล่งเพาะปลูกข้าวโพดขนาดใหญ่ของอำเภอแม่สาย โดยข้าวโพดที่ปลูกจะเป็นข้าวโพดหวานและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านปางห้า โดยเก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคลท้องถิ่น (2) การดำเนินการในการเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่

1. การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านปางห้า

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านปางห้าในประเด็นการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ แหล่งที่มาของข้อมูล และเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร โดยพบว่า

1.1 แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

แหล่งที่มาของข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านปางห้า ได้แก่

1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ เช่น ที่ว่าการอำเภอแม่สาย องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง เป็นต้น ซึ่งผู้ใหญ่บ้านปางห้าจะเข้าร่วมประชุมโดยจะมีจดหมายแจ้งวัน-เวลาให้เข้าร่วมประชุม ซึ่งในการประชุมจะมีการแจกเอกสารวาระการประชุมในประเด็นต่างๆ ซึ่งในวาระการประชุมหนึ่งอาจจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับอาเซียนด้วย นอกจากการเข้าร่วมประชุมแล้วทางหน่วยงานราชการก็จะส่งจดหมายแจ้งมาทางผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งก็จะมีเรื่องอาเซียนด้วย

“...ประชุมช่วงเดือนที่แล้วก็บ่อย(เดือนตุลาคม 2555) เดือนหนึ่งประมาณ 3-4 ครั้ง ก็ตั้งแต่ นายอำเภอคนนี้มีมา ก็มีประชุมเรื่อยๆ ไม่มีคำว่าประชุมประจำเดือนนะ ไปเรื่อยๆ มีสัมมนา ที่นั่นที่นี่ ...ถ้าประชุมที่อำเภอส่วนมากจะเป็นวิทยากรที่เขาเอามา เชิญมา แต่จำชื่อไม่ได้ มีหน่วยงานต่างๆ มาพูด หน่วยงานของใครก็มาพูดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนเอง ที่ไหนไม่อยู่ นายอำเภอก็เสริมเข้าไป...”

2. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่ทาง อบต.เกาะช้าง ได้พาอบรมตามหน่วยงานต่างๆ หรือหน่วยงานอย่างเกษตรอำเภอเข้ามาอบรมเกษตรกรในหมู่บ้าน เป็นต้น

“..ก็มีไปอบรม ทาง อบต. ก็มีจัดอบรมทางอำเภอก็มีส่งจดหมายแจ้งมาเรื่องอาเซียนบ้าง ...เกษตรอำเภอจะเข้ามาอบรม แล้วก็มีตัวแทนเกษตรกรของหมู่บ้าน หมู่บ้านละคน(เกษตรประจำหมู่บ้าน)เขาจะไปอบรมมา แล้วก็มาชี้แจงกับชาวไร่ ชาวนา...”

3. การเปิดรับผ่านทางสื่อมวลชนต่างๆ อันได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

“...แต่คนเขารู้กัน เพราะเขาดูสื่ออะไรกันอยู่ ทีวี ก็ดูตามช่องทั่วไป เคเบิ้ลก็มี แต่ก็แล้วแต่คนจะเปิดหาเอา เปิดเจอก็มี...หนังสือพิมพ์ก็มี เขาก็อ่านกันทุกวัน ตรงท่ามอไชควิน

(มอเตอริไซค์รับจ้าง) ผมก็จะวางหนังสือทุกอย่างไว้ตรงจุดนั้นหมด ทุกอย่างวินมอไซค์รู้หมดแหละ ชาวสารต่างๆ จุดศูนย์กลางอยู่ที่นั่น...”

1.2 ลักษณะ/ประเภทของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้านปางห้าได้รับการเข้าร่วมประชุม และการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับหน่วยงานต่างๆ นั้น จะเป็นลักษณะของเอกสารแจกในที่ประชุม โดยจะเป็นข้อมูลวาระการประชุม ที่เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น การเตรียมตัวบุตรหลานด้านภาษา และการเตรียมตัวของเกษตรกร เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน และสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นต้น

“...เวลาประชุมก็จดๆกันไว้ เอกสารส่วนใหญ่จะเป็นวาระการประชุม เพราะตัวนี้(เรื่องอาเซียน)ส่งมาทาง อบต.เป็นหลัก อบต.ก็ทำหนังสือแจกจ่ายให้แต่ละหมู่บ้านอีกที...”

“...ทางฝ่ายปกครองก็บอกภาพกว้างๆ ข้อมูลเฉพาะไม่มีครับ ช่วงนี้ทางอำเภอกำลังพยายามปรับที่ละหมู่บ้านอยู่ หมู่บ้านไหนเป็นตัวอย่างก็นำร่องไปก่อน(บ้านปางห้ายังไม่ได้เป็นหมู่บ้านนำร่อง) ...”

“...ข้อมูลก็เป็นแบบว่าให้ลูกหลานเราตื่นตัว ให้ศึกษาเรื่องภาษา อะไรต่างๆ เป็นหลักนะ อื่นๆก็ เกษตรกรของเราก็ให้เตรียมไว้ในเรื่องของการแข่งขันเรื่องข้าว เรื่องอะไรต่างๆ อย่างเอกสารนี่ก็จะเป็นของเกษตรกรอำเภอ...”

2. การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของ ผู้ใหญ่บ้านปางห้า

2.1 วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในชุมชน/หมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านปางห้าในประเด็นการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแก่ประชาชนในชุมชนนั้น พบว่า

ในการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในหมู่บ้านปางห้า นั้น เมื่อผู้ใหญ่บ้านได้รับข้อมูลจากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ หรือจากการเข้าร่วมอบรมสัมมนานั้น ทางผู้ใหญ่บ้านจะใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่

1. การประชุมหมู่บ้าน
2. การประกาศเสียงตามสาย ผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน

วิธีการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสาร ทั้ง 3 ช่องทางนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ใหญ่บ้านจะใช้วิธีการประชุมหมู่บ้านเป็นหลักเนื่องจากประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งจะต้องออกไปทำงานยังไร่/นา ซึ่งจะอยู่ไกลจากพื้นที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านนั้น อาจไม่สามารถรับข้อมูลได้สะดวกในการได้รับข้อมูลผ่านเสียงตามสาย แต่ก่อนที่จะมีการประชุมหมู่บ้านจะมีการประกาศผ่านเสียงตามสายให้ประชาชนในพื้นที่บ้านปางห้าทราบก่อน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ประกาศเสียงตามสายคือโฆษกประจำหมู่บ้าน(ได้รับมอบหมายหน้าที่จากผู้ใหญ่บ้าน)ซึ่งการประกาศเสียงตามสายนั้นจะไม่ประกาศทุกวัน ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ทางหน่วยงานต่างๆ ทั้งที่ว่าการอำเภอแม่สาย และอบต.เกาะช้าง จะแจ้งมายังผู้ใหญ่บ้านเมื่อประกาศให้ประชาชนในพื้นที่ทราบแล้วจึงนำข้อมูลไปแจ้งต่อในที่ประชุมหมู่บ้าน ซึ่งผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้แจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งอธิบายเนื้อหารายละเอียดของข้อมูลที่ได้รับมาโดยการประชุมหมู่บ้านนั้นผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้นัดประชุม โดยจะเลือกช่วงเช้าเป็นเวลาการประชุม เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในบ้านปางห้า ที่ทำงานในไร่/นาตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงช่วงเย็น ซึ่งอาจจะเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน เมื่อกลับบ้านในช่วงเย็นก็เป็นช่วงเวลาของการพักผ่อน ซึ่งทำให้นัดประชุมในตอนเย็น

ทำได้ไม่สะดวกเมื่อเทียบกับการนัดประชุมในตอนเช้าก่อนที่ประชาชนในพื้นที่บ้านจะออกไปทำงาน

“... ก็มีไปประชุมแต่ละครั้ง ก็มาเสียงตามสายให้คนในหมู่บ้านได้รับทราบ...”

“... ได้ข้อมูลมากก็มาประชุมกัน พ่อหลวงก็พูดเอง แต่ถ้าเป็นเสียงตามสายก็มีโฆษกประจำหมู่บ้านเป็นคนประกาศ เสียงตามสายไม่ได้ออกทุกวัน แล้วแต่ว่าจะมีรายการ(ข้อมูลข่าวสาร)อะไรมาให้ประกาศ... เวลาประชุมชาวบ้านก็มา ใครว่างก็มา บางคนไม่จะพูดไปตามที่ได้มาวางติดภาระก็ไม่มา อย่างช่วงปลูกข้าวโพดก็ไม่มา ส่วนใหญ่ก็จะประชุมตอนเช้า คำนี้นี้ไม่ไหว บางคนก็เพี้ยนแล้วทำงาน บางคนก็กินเหล้ามาจะไปฟังรู้เรื่องอะไร ก็ต้องเอาตอนเช้า.....”

นอกจากการให้ข้อมูลโดยผู้ใหญ่บ้านผ่านเสียงตามสายและการประชุมหมู่บ้าน ศาลาประชาคมข่าว(ทำขึ้นรถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง)แล้วนั้น ในพื้นที่บ้านปางห้ายังมีสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียนนอกเหนือจากที่ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ให้ข้อมูล เช่น ป้ายประกาศความพร้อมเข้าอาเซียน ธงอาเซียนและประเทศสมาชิก ที่จะติดตามสถานที่ต่างๆ ทั้งโบสถ์ โรงเรียน สถานที่ราชการ

“... ป้ายอาเซียนมีอยู่ทุกที่ โบสถ์คริสต์ โรงเรียนอะไรต่างๆ เขาจะตื่นตัวกันมากโบสถ์คริสต์ก็จะสอนภาษาอังกฤษด้วยนิดหน่อย ใครสนใจในชุมชนก็ไปเรียน เป็นการช่วยเหลือ สอนฟรีครับ โรงเรียนก็สอนครับ คนที่ไปเรียน อย่างคนแก่ๆอย่างเราก็ไม่ไหวแล้วครับ หมดสิทธิแล้วส่วนมากจะเน้นที่เด็กครับ...”

2.2 ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ดำเนินการเผยแพร่

ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ผู้ใหญ่บ้านปางห้าดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล/การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการพูดผ่านการประชุมหมู่บ้านและการประกาศผ่านเสียงตามสายภายในหมู่บ้าน และนั้น จะมีในส่วนของข้อมูลที่ได้จากการไปประชุมกับหน่วยงานราชการต่างๆ โดยเน้นข้อมูลในเรื่องของการเตรียมความพร้อมบุตร

หลาด้านภาษา การทำเกษตรอินทรีย์ การเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านสำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น

“...บอกว่าเราจะเปิดอาเซียนในปี 58 ให้เตรียมการให้เตรียมอะไรกันไว้...ข้อมูลก็เป็นแบบว่าให้ลูกหลานเราตื่นตัว ให้ศึกษาเรื่องภาษา อะไรต่างๆ เป็นหลักนะ อื่นๆก็ เกษตรกรของเรา ก็ให้เตรียมไว้ในเรื่องของการแข่งขันเรื่องข้าว เรื่องอะไรต่างๆ...”

“...ผมได้(ข้อมูล)หนังสือจากอำเภอมา ก็อ่านไปตามนั้น เป็นเรื่องชี้แจงให้รับทราบ เป็นเรื่องที่ทางอำเภอให้มาแจ้งให้ชาวบ้านได้ทราบ รายละเอียดต่างๆ เช่น สินค้าOTOP หมู่บ้านไหนมีอะไรบ้างให้เตรียม ที่ท่องเที่ยวมีที่ไหนก็ให้เตรียมปรับปรุงกันไป รองรับเขา อย่างบ้านผมมี กระดาษสา (กระดาษสา “จินนาลักษณ์”) เป็นสินค้าOTOP ให้เขามาศึกษาดูงาน ส่วนมากจะทัวร์มาเยอะ...”

3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องอาเซียนของผู้ใหญ่บ้านปางห้า

ในการดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่บ้านปางห้า นั้น ทางผู้ใหญ่บ้านปางห้ายังไม่พบอุปสรรคในระหว่างดำเนินการ

4. การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียนในพื้นที่บ้านปางห้า

จากการดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในบ้านปางห้าของผู้ใหญ่บ้านปางห้า นั้น พบว่า ประชาชนในพื้นที่บ้านปางห้า นั้นยังไม่ค่อยมีการตื่นตัวในประเด็นเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนนี้มากนัก

“...ส่วนมากไม่ค่อยมาถาม ส่วนมากไม่ค่อยตื่นตัวกันนะ ก็ใช้ชีวิตในหมู่บ้านเรื่อย...”

จากข้อมูลผลการวิจัยในบทที่ 5 ในส่วน กลุ่มผู้สงสารที่ไม่เป็นทางการ โดยการ สัมภาษณ์สื่อบุคคลท้องถิ่นที่เป็นผู้สงสารที่ไม่เป็นทางการ (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) ทั้งหมด 5 คน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลใน 4 ประเด็นคือ (1) การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของสื่อบุคคลท้องถิ่นและวิทยุชุมชน (2) การดำเนินการใน การเผยแพร่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) ปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินการ และ (4) การตอบสนองของกลุ่มผู้รับสารในพื้นที่ สามารถสรุปผลการวิจัยที่ได้เป็น ตาราง ดังนี้

ตารางที่3: การเปิดรับ/การแสวงหาและการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของสื่อบุคคลท้องถิ่น(ผู้ส่งสารที่ไม่เป็นทางการ)

	การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		ปัญหา/อุปสรรคในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียน
	แหล่งที่มาของข้อมูล	ลักษณะ/ประเภทของข้อมูล	วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	ข้อมูลข่าวสารที่ดำเนินการเผยแพร่		
1. ผู้ใหญ่บ้านแม่สาย	1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ 2. การเปิดรับผ่านทางสื่อมวลชนต่างๆ 3. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการ	เอกสาร- ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน - ภาษา - การค้า	1. การประกาศเสียงตามสาย 2. การประชุมหมู่บ้าน	1. การเรียนภาษา 2. การค้าขาย	ยังไม่พบปัญหา/อุปสรรคในการให้ข้อมูลข่าวสาร	ตื่นตัว/สนใจในเรื่องของการค้าขายสินค้า
2. ผู้ใหญ่บ้านเกาะทราย	1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ 2. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการ	เอกสาร- ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน - ภาษา - การค้า	1. การประกาศเสียงตามสาย 2. การประชุมหมู่บ้าน	1. การเรียนภาษา	ข้อมูลข่าวสารไม่มีรายละเอียดสำหรับคนในพื้นที่	ตื่นตัว/สนใจในเรื่องของเรื่องของภาษา

	การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		ปัญหา/อุปสรรคในการให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การตอบสนองของภาคประชาชน ในประเด็นเรื่องประชาคม อาเซียน
	แหล่งที่มาของ ข้อมูล	ลักษณะ/ประเภท ของข้อมูล	วิธีการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร	ข้อมูลข่าวสารที่ ดำเนินการ เผยแพร่		
3. ผู้ใหญ่บ้านสันผักอี	1. การเข้าร่วม ประชุมกับหน่วยงาน ราชการ 2. การเปิดรับผ่าน ทางสื่อมวลชนต่างๆ	เอกสาร- ข้อมูล พื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับอาเซียน - ภาษา - การเกษตร	1. การประชุม หมู่บ้าน 2. การประกาศ เสียงตามสาย 3. บอร์ด ประชาสัมพันธ์ หมู่บ้าน	1. การเรียนภาษา 2. การทำเกษตร อินทรีย์	ยังไม่พบปัญหา/อุปสรรคในการให้ ข้อมูลข่าวสาร	ตื่นตัว/สนใจในเรื่องของเรื่องของภาษา
4. ผู้ใหญ่บ้านป่าแดง	1. การเข้าร่วม ประชุมกับหน่วยงาน ต่างๆ	เอกสาร- ข้อมูล พื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับอาเซียน - ภาษา - วัฒนธรรม - เศรษฐกิจ - การท่องเที่ยว - การเกษตร	1. การประชุม หมู่บ้าน 2. การประกาศ เสียงตามสาย 3. บอร์ด ประชาสัมพันธ์ หมู่บ้าน	1. การเรียนภาษา 2. การทำเกษตร อินทรีย์ 3. การค้าขาย	ข้อมูลข่าวสารไม่มีรายละเอียด สำหรับคนในพื้นที่	ตื่นตัว/สนใจในเรื่องของเรื่องของภาษา

	การเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		การดำเนินการในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน		ปัญหา/อุปสรรคในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	การตอบสนองของภาคประชาชนในประเด็นเรื่องประชาคมอาเซียน
	แหล่งที่มาของข้อมูล	ลักษณะ/ประเภทของข้อมูล	วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	ข้อมูลข่าวสารที่ดำเนินการเผยแพร่		
5. ผู้ใหญ่บ้านปางห้า	1. การเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการ 2. การเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการ 3. การเปิดรับผ่านทางสื่อมวลชนต่างๆ	เอกสาร- ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน - ภาษา - การท่องเที่ยว - การเกษตร - วัฒนธรรม - สินค้า OTOP	1. การประชุมหมู่บ้าน 2. การประกาศเสียงตามสาย	1. การเรียนภาษา 2. การทำเกษตรอินทรีย์ 3. การท่องเที่ยว	ยังไม่พบปัญหา/อุปสรรคในการให้ข้อมูลข่าวสาร	ไม่ค่อยมีความตื่นตัวในประเด็นเรื่องอาเซียน